

Päiväys: 20.11.2012

Edellinen päiväys: 6.4.2011

(*) koskee vain kemikaali-ilmoitusta

(**) täytetään joko 3.1 tai 3.2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimi / aineen nimi Polaric ilmajarrujen jäänesto
Tunnuskoodi 9065,9074,9075,9085
REACH-rekisteröintinumero

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Paineilmajarrujärjestelmän jäänesto
Toimialakoodi (TOL) (*)
Käyttötarkoituskoodi (KT) (*) 5 jäätyminenestoaineet
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*) x
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen (*)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija)
Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)

Osoite S-Taroil Oy
Allastie 10
Postinumero ja -toimipaikka 21200 Raisio
Postilokero
Postinumero ja -toimipaikka 21200 Raisio
Puhelin 02-4380700
Sähköpostiosoite s-taroil@s-taroil.fi
Y-tunnus (*) 0472419-6

1.4 Häät puhelinnumero

HYKS Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki (Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS) 09-471977 tai 09-4711 (keskus)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

1272/2008 (CLP)
Flam. Liq. 2, H225
Eye Irrit. 2, H319
STOT SE 3, H336
67/548/EEC
F; R11-36-67

2.2 Merkinnät

1272/2008 (CLP)
GHS02 - GHS07
Huomiosana Varoitus

Vaaralausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Turvalausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty.

P233 Säilytä tiiviisti suljettuna.

P101 Jos tarvitaan lääkinällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.

P305 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN:

P351 Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.

2.3 Muut vaarat**KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****3.1 Aineet (**)**

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus

3.2 Seokset (**)

Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH- rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
Isopropanoli	CAS-67-63-0 EY-200-661-7		>98%	F;R11, Xi; R36,R67 CLP: H225-Helposti syttyvä neste ja höyry. H319-Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H336-Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Voiteluainetta				

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitys**

Ainetta hengittänyt siirretään raittiseen ilmaan pois altistuksesta. Oireiden jatkuessa (jos potilas ei toivu nopeasti) toimitetaan lääkärin hoitoon.

Iho

Saastunut vaatetus ja kengät riisutaan välittömästi. Iho pestään runsaalla määrällä vettä ja saippualla. Mikäli ärsytys jatkuu, on hakeuduttava lääkärin hoitoon.

Roiskeet silmiin

Silmät huuhdotaan välittömästi runsaalla määrällä vettä useamman minuutin ajan pitäen silmäluomet avoimina. Toimitetaan silmälääkärin hoitoon.

Nieleminen

Oireiden jatkuessa toimitetaan lääkärin hoitoon. Ei saa oksennuttaa (aspiraatiovaara). Jos potilas on tajuissaan annetaan vettä juotavaksi. Ei saa antaa maitoa tai rasvaisia öljyjä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Päänsärky, huimaus, pahoinvointi, tajuttomuus, ihon kuivuminen. Aineen nieleminen voi aiheuttaa päihtymyksen tilan ja tajuttomuutta. Ärsyttää ihoa, silmiä ja hengityselimiä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Pitkä- tai toistuvakestoinen altistus voi aiheuttaa ihotulehduksen (dermatiitti). Iho tulee rasvata suojaavalla rasvakerroksella.

Jos ainetta on nieltä, oksennuttaminen voi aiheuttaa keuhkoaspiraation, josta voi seurata kemiallinen keuhkokuume tai tukehtuminen. Antamalla aktiivihiltä voidaan vähentää aineen imeytymistä mahasuolikanavasta.

Mahahuuhtelun yhteydessä tulee aspiraatiovaaran vuoksi tehdä endotrakeaalinen intubaatio.

Isopropanoli aiheuttaa keskushermoston lamaantumista.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet**

Sopivat sammutusaineet

CO₂, sammutusjauhe tai vesisuihku. Suuremmat tulipalot tulee sammuttaa vesisuihkulla tai alkoholin kestäväällä vaahdolla.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Aine on palavaa. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat edetä maan pinnalla pitkiäkin matkoja ja tällöin myös etäsyttyminen on mahdollista. Tulipalossa voi vapautua hiilimonoksidia (CO).

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Ympäristöstä ilmasta eristävä hengityslaitte ja kemikaalisuojapuku, täysi suojarustus.

Muita ohjeita

Tullelle alttiita astioita on jäädytettävä vesisuihkulla.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Vältettävä kosketusta iholle ja silmiin. Sammutettava avotuli ja poistettava sytytyslähde. Ei saa tupakoida. Käytettävä suojakäsineitä PVC, neopreeni tai nitrilikumi). Käytettävä PVC:stä valmistettua suojahaalaria, jossa on huppu, kumisia polvimitaisia turvasaappaita ja täyttä maskia, jossa on suodatinsäiliö orgaanisille höyryille.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä aineen pääsy viemäriin, pintavesiin ja pohjaveteen sekä estettävä aineen virtaaminen maakuoppiin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Imeytetään tai padotaan inertillä imeytysaineella (hiekkä, maaperä tai muu imukykyinen materiaali). Kootaan talteen asianmukaisesti etiketöityyn ja tiiviisti suljettuun astiaan hävittämistä varten. Jäännökset pestään pois runsaalla määrällä vettä. Huuhteluvesiä käsitellään ongelmajätteen tavoin. Jätteet hävitetään kohdan 13. mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Räjähdyksivaara. Palokuntaa ja vesiviranomaisia tulee informoida, jos ainetta on päässyt viemäriin. Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä seoksia.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältettävä toistuvaa tai pitkäaikaista ihokosketusta. Sammutettava avotuli ja poistettava sytytyslähde. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi. Ei saa tupakoida. Estettävä elektrostaattisen varauksen muodostuminen maadoituksin. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta myös lattiatasolla (höyryt ovat ilmaa raskaampia) Ei saa kaataa viemäriin.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoidaan viileässä ja hyvin ilmastoidussa tilassa astiat tiiviisti suljettuina. Suojattava suoralta auringonvalolta ja muilta lämmönlähteiltä ja kipinöiltä. Säiliöt tulee varustaa kaasunilmaisimella. Sopivat astiamateriaalit ovat sekoittamaton teräs tai jaloteräs. Sopiva sisämateriaali on sinkkisilikaatti. Sopimaton astia- ja sisämateriaali: alumiini, neopreenikumi (> 50°C lämpötiloissa) ja useimmat keinoaineet. Ei saa varastoida yhdessä palavien, itsestään tai helposti syttyvien aineiden kanssa. Estettävä elektrostaattisen varauksen muodostuminen maadoittamalla kaikki varastointitiloissa käytettävät laitteet ja koneet. Ei saa täyttää avoimiin säiliöihin eikä käyttää paineilmaa säiliöiden täyttöön, tyhjentämiseen tai muuhun käsittelyyn.

7.3 Erityinen loppukäyttö

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

67-63-0 Isopropyylialkoholi 200 ppm (8 h) 250 ppm (15 min)

500 mg/m³ (8 h) 620 mg/m³ (15 min)

Muut raja-arvot

DNEL-arvot

PNEC-arvot

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Kädet tulee pestä aina ennen taukoja ja työskentelyn päätyttyä. Vältettävä höyryjen hengittämistä.

Vältettävä aineen joutumista kosketuksiin silmien ja ihon kanssa.

Silmien tai kasvojen suojaus

Käytettävä tiiviisti asettuvia suojalaseja.

Ihonsuojaus

Kemikaalinkestävät suojakengät tai -saappaat. Sopiva suojavaatetus.

Käsien suojaus

Suojakäsineet (PVC, neopreeni tai nitrilikumi).

Hengityksensuojaus

Käytettävä hengityssuojainta. Pitoisuuteen 0,5 til-% suodatin A2, pitoisuuteen 1,0 til-% suodatin A3 ja yli 1 til-% pitoisuuksilla ympäröivästä ilmasta eristävä hengityslaitte.

Termiset vaarat**Ympäristöaltistumisen torjuminen**

Estettävä aineen pääsy viemäriin, pintavesiin ja pohjaveteen sekä estettävä aineen virtaaminen maakuoppiin.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	Väritön neste
Haju	Alkoholinkaltainen haju
Hajukynnys	
pH	neutraali
Sulamis- tai jäätymispiste	-89,5 °C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	82°C
Leimahduspiste	12°C (170 Abel)
Haihtumisnopeus	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Aine ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin helpostiräjähtävien höyry-/ilma-seosten muodostuminen on mahdollista.
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Alempi räjähdysraja 2 til.-% . Ylempi räjähdysraja 12 til.-%
Höyrynpaine	4100 Pa (20°C)
Höyryntiheys	
Suhteellinen tiheys	0,785 g/cm ³ (20°C)
Liukoisuus (liukoisuudet)	Vesiliukoisuus Täysin sekoittuva.
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	n-oktanoli/vesi Log Po/w < 3
Itsesyttymislämpötila	425°C
Hajoamislämpötila	
Viskositeetti	2,43 mPa/s (20°C)
Räjähtävyys	
Hapettavuus	

9.2 Muut tiedot

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Reagoi hapettimien ja vahvojen happojen kanssa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Aine on pysyvä normaaleissa työskentely- ja varastointiolosuhteissa. Tislautuu hajoamatta normaalipaineessa.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Tulipalossa voi vapautua hiilimonoksidia (CO).

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

LD50 = 4570 mg/kg (suun kautta, rotta).

LD50 = 13400 mg/kg (ihon kautta, rotta).

LC50 = 30 mg/l (4 h, hengitysteitse, rotta).

Ihosyövyttävyyttä/ärsytys

Ärsyttää paikallisesti ihoa (vähäinen ärsytys). Neste ja höyryt ärsyttävät silmiä ja hengitysteitä.

Vakava silmävaurio/ärsytys

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Aine ei ole mutageeninen.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Suuremmat pitoisuudet voivat aiheuttaa väsymystä, huimausta tai tajuttomuutta.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Toistuva altistuminen voi vaurioittaa hermostoa. Vaikutuksia on todettu vain suurilla annoksilla käytettäessä. Pitkä- tai toistuvakestoisen altistuksen voi aiheuttaa ihotulehduksen (dermatiitti). Iho tulee rasvata suojaavalla rasvakerroksella.

Aspiraatiovaara

Muut tiedot

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Myrkyllisyys vesieliöille

Myrkyllisyys kaloille: LC50 > 100 mg/l.

	Myrkyllisyys vesikirpulle: EC50 > 100 mg/l. Myrkyllisyys leville: IC50 > 100 mg/l. Myrkyllisyys bakteereille: IC50 > 100 mg/l.
12.2	Pysyvyys ja hajoavuus Biologinen hajoavuus Helposti biologisesti hajoavaa. Hapettuu nopeasti ilmassa fotokemiallisten reaktioiden kautta.
12.3	Biokertyvyys Ei ole biokertyvää, logPo/w < 3.
12.4	Liikkuvuus maaperässä Aine on vesiliukoinen. Häviää vuorokauden sisällä haihtumalla ja liukenemalla. Ei merkittävästi biokertyvää. Jos ainetta joutuu suurempia määriä maaperään, se voi saastuttaa maaperää ja pohjavesiä.
12.5	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset
12.6	Muut haitalliset vaikutukset Voi aiheuttaa vesiympäristössä hapenpuutetta. Ei saa päästää laimentamattomana suurempia määriä pohjaveteen, vesistöihin eikä viemäriin. WGK-luokka (Vesien vaarantaminen/suojelu) = 1 (lievästi vesiä saastuttava. Saksa.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1	Jätteiden käsittelymenetelmät Hävitetään paikallisen jätehuoltoviranomaisen ohjeen mukaan esim. toimittamalla ongelmajätelaitokselle (Ekokem Oy). Pakkaus: Hävitys säädösten mukaisesti. Kemikaalia sisältävät pakkaukset käsitellään kuten itse kemikaali. Jos virallisesti ei ole annettu muita ohjeita, puhtaat pakkaukset voidaan käsitellä kotitalousjätteiden tavoin tai laittaa kierrätykseen. Astiat tyhjennetään huolellisesti ja ilmastoidaan turvallisessa tilassa. Varoitus: liuotusjäämät voivat aiheuttaa räjähdysvaaran.
-------------	--

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero 1219
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi Paineilmajarrujen jäänesto (isopropanoli)
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka 3
14.4	Pakkausryhmä II
14.5	Ympäristövaarat EMS-numero: F-E, S-D.
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti Luokituskoodi F1. Rajoitetut määrät LQ4. Vaaran tunnusnumero 33. Lp = 12°C

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

Tiedote on REACH-asetuksen (EY) 1907/2006 mukainen. Aine on luokiteltu CLP-asetuksen mukaisesti.

Lyhenteiden selitykset

Kauppanimi: Polaric paineilmajarrujen jäänesto

Päiväys: Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt. **21.11.2012**
lähdettä ei löytynyt.

Edellinen päiväys: Virhe. Viitteen

Tietolähteet

Valmistajan käyttöturvallisuustiedote.

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R11 Helposti syttyvä.

R36 Ärsyttää silmiä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Työntekijöiden koulutus